

Infokommunikáció vizsga 2016.01.12.
arnold-aaron5 - csodav - gyezo12 - mdavid94

1. Adott egy lineáris, szisztematikus kód generátor mátrixa.

$$G = \begin{bmatrix} 1000110 \\ 0100101 \\ 0010011 \\ 0001111 \end{bmatrix}$$

a, Adja meg a paritásellenőrző mátrixot.

$$\text{Htranszponált} \quad H = \begin{bmatrix} 1101100 \\ 1011010 \\ 0111001 \\ 011 \\ 111 \\ 100 \\ 010 \\ 001 \end{bmatrix}$$

b, Adja meg a szindróma vektort egy adott kódszóhoz. vett szó : 0000111
 $s = 111$

c, Mennyi hibát tud jelezni és javítani a kód és MIÉRT?

összes kódszó:

0000000
0001111
0010011
0011100
0100101
0101010
0110110
0111001
1000110
1001001
1010101
1011010
1100011
1101100
1110000
1111111

$d_{\min} = 3$

lineáris szisztematikus kódnál detektálható $d_{\min}-1 = 2$,
javítható $(d_{\min}-1)/2 = 1$ hiba

d, Hány bites üzenetek tartoznak ezekhez a kódszavakhoz és miért?

4, a generátor mátrixnak ennyi sora van.

Bővebb, pontosabb kifejtés :

k bites az üzenet

dmin = 3

n=7 (kódszóhossz)

Singleton korlát : $d_{min} \leq n-k+1$ $3 \leq 7-k+1$ $5 \leq n-k$ $\rightarrow k \leq 5$

Hamming korlát : 1 hibát javítunk :

képlet alapján : $1+n \leq 2^{(n-k)}$, mivel $n=7$, $k=5$ esetén még nem teljeseül, $k=4$ esetén már igen ($8 \leq 8$, tehát $k=4$, $n=7$ tehát egy $C(7,4)$ -es lineáris szisztematikus blokk kóddal van dolgunk.

Tehát az üzenetek 4 bitesek.

2. A CCIR frekvenciasávú FM rádióadás vételére alkalmas szuperheterodin vevő középfrekvenciája $F_{kf}=10.7\text{MHz}$

a, Felső keverést alkalmazva hova kell hangolni a helyi oszcillátort ha a 97.6MHz -en adó rádiót akarjuk hallgatni?

$F_o=97.6+10.7=108.3\text{MHz}$

b, Hol lesz ennek az adónak a tükörfrekvenciája?

$F_{tükör}= F_o+F_{kf}= 108.3+10.7= 119\text{MHz}$

c, Sztereó rádiójel felrajzolása frekvenciatartományban FM mod előtt.

$50\text{Hz}-15\text{Khz}$ -ig hangsáv összegjel 19 Khz -Pilot jel, $38+- 50\text{Hz}-15\text{kHz}$ hangsáv különbségjel, 57 kHz RDS

3. Forgalmi méretezés: $h=3$ perc $\lambda=5$ /perc

a, Mekkora a felajánlott forgalom?

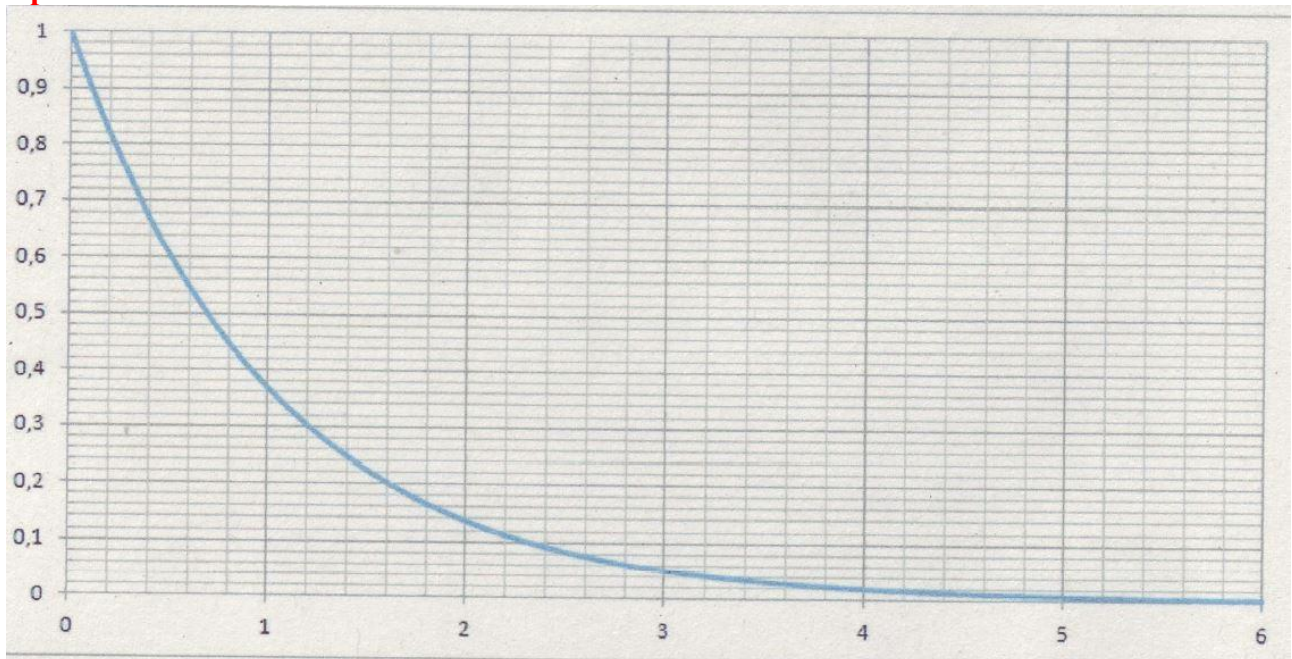
$A=h*\lambda= 3*5=15\text{ Erlang}$

b, 100 hívásból mennyi lesz ami 6 percnél hosszabb?

$\lambda= 1/3$

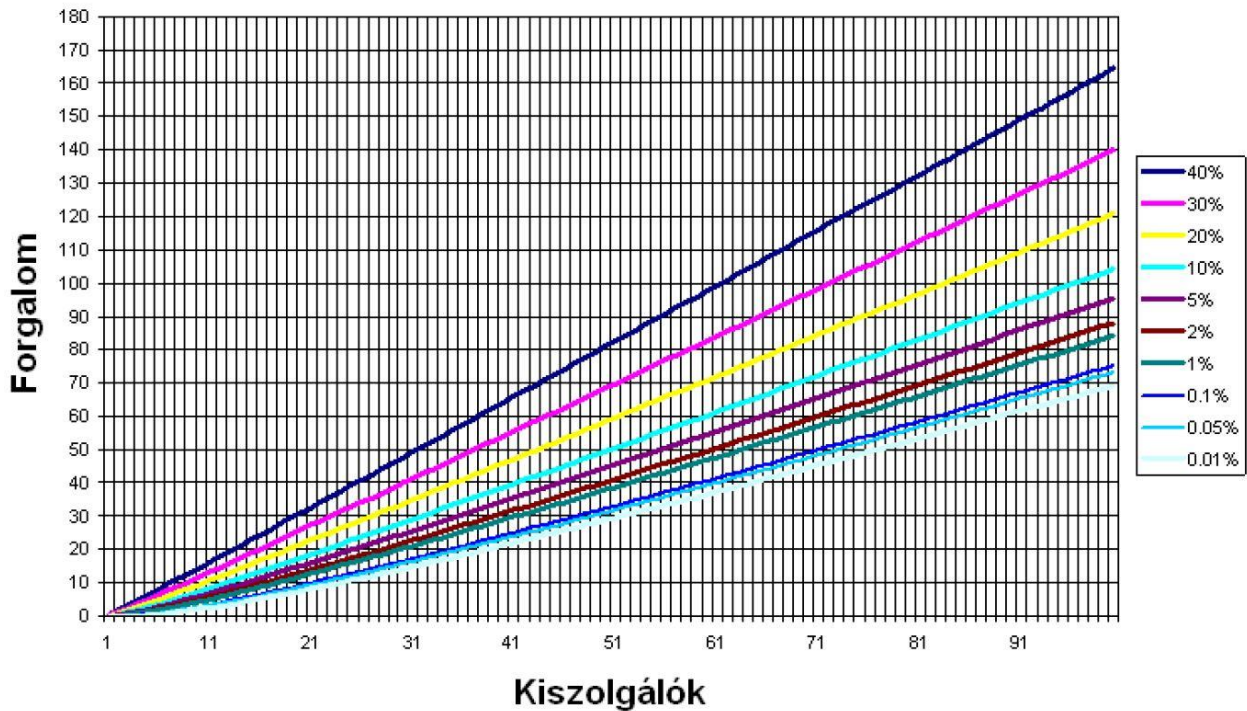
$P(X>6) = 1-(1-\exp(-6*1/3)) = \exp(-2) = 0.14$ (táblázatról leolvasva)

6 percnél hosszabb hívások : $0.14*100 =14$

c, Kiszolgálók száma (N) ha $P_b=0.1\%$?

$N=28$ (táblázatból leolvasva).

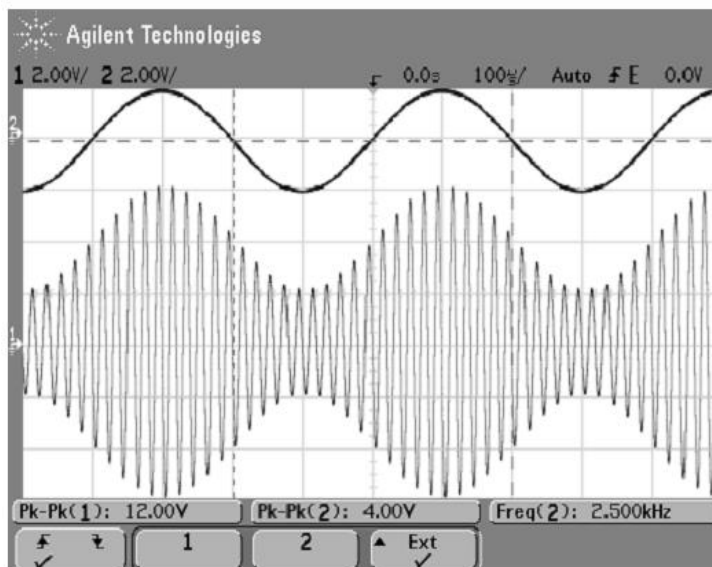
d , Mekkora a kihasználtsága a kiszolgálóknak?

$a = A/N \cdot (1 - P_b) = 15/28 = 0.5357 \rightarrow 53.57\%$ ($1 - P_b$) nagyon kicsi, ezért elhanyagoltam

e, VoIP-os kérdés, : 10Mbit/s sávszélességű vonalon egy átlagos kodekkel (bitsebességet meg kellett tippelni nagyjából) kiszolgálható-e a fenti paraméterekkel a forgalom?

.itt fontos...ez a feladat kapcsolódik az előzőhöz..ha valahogy kihozod hogy kb 10-20kbit/s kell 1 híváshoz, ekkor ez még nem elég, ezt be kell sorozni a maximális forgalommal (ez N lehet, hiszen ennyi kiszolgáló van) és ez így befér-e a 10Mbit/s-ba. számoljunk 20kbit/s, N=28, így $N \cdot 20 = 560\text{kbit/s}$, tehát befér.

4. Adott az oszcilloszkóp képernyője :

a, Melyik a moduláló és a modulált jel?

A felső a moduláló jel, az alsó a modulált, látszódik, hogy az alsónak változik az amplitúdója, a felsőnek kisebb a frekvenciája, a felső rásimul az alsó modulált jelre.

b, Mekkora a modulációs mélység, és miért?

$$U_m = 2V \text{ (moduláló jel amplitúdója)} \quad U_v = U_{\text{csúcs}} - U_m = 12/2 - 2 = 4V$$

$$\text{így } m = U_m / U_v = 2/4 = 0.5 \text{ ---> } 50\%$$

c, Mekkora a jel átlagteljesítménye?

$$U_{\text{eff}} = \sqrt{4^2/2 + 1^2/2} = \sqrt{9}$$

$$P_{\text{átl}} = U_{\text{eff}}^2 = 9W$$

d, Mekkora f_m , f_v és hogyan határozta meg?

100 μ s az osztás (kocka)

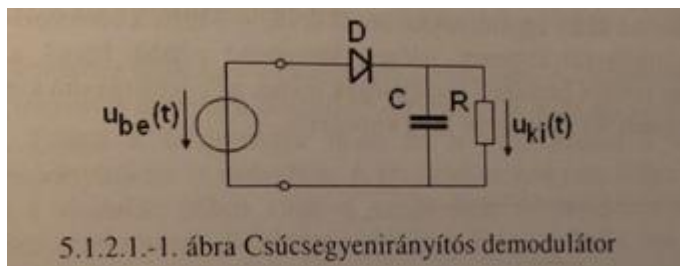
$$\text{moduláló jelnél 4 kocka egy periódus--> } T_m = 4 * 100 = 400 \mu s \quad f_m = 1/T = 1/400 \mu s = 2500 \text{ Hz}$$

moduláltnál 5 csúcshely 1 kockán belül, az 5 periódus--> 100 μ s

$$1 \text{ periódus} = 20 \mu s \quad f_v = 1/20 \mu s = 50000 \text{ Hz}$$

e, Mivel lehet ezt a jelet demodulálni (rajz)?

Burkoló demodulátor, azaz Csúcseyenirányítós demodulátor:

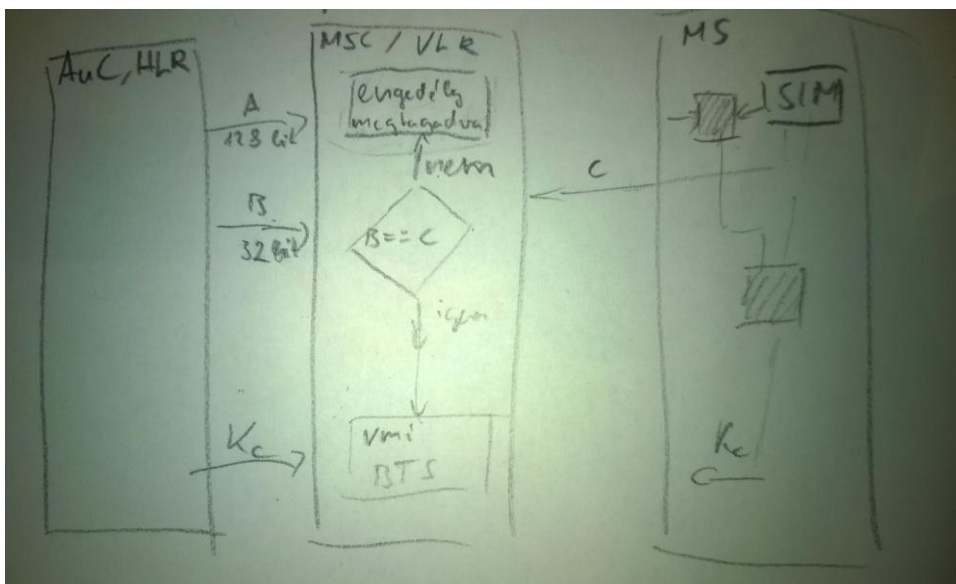
5. GSM-es feladat

Valami ilyesmi volt:

Milyen adatokat adnak egymásnak A,B,C?

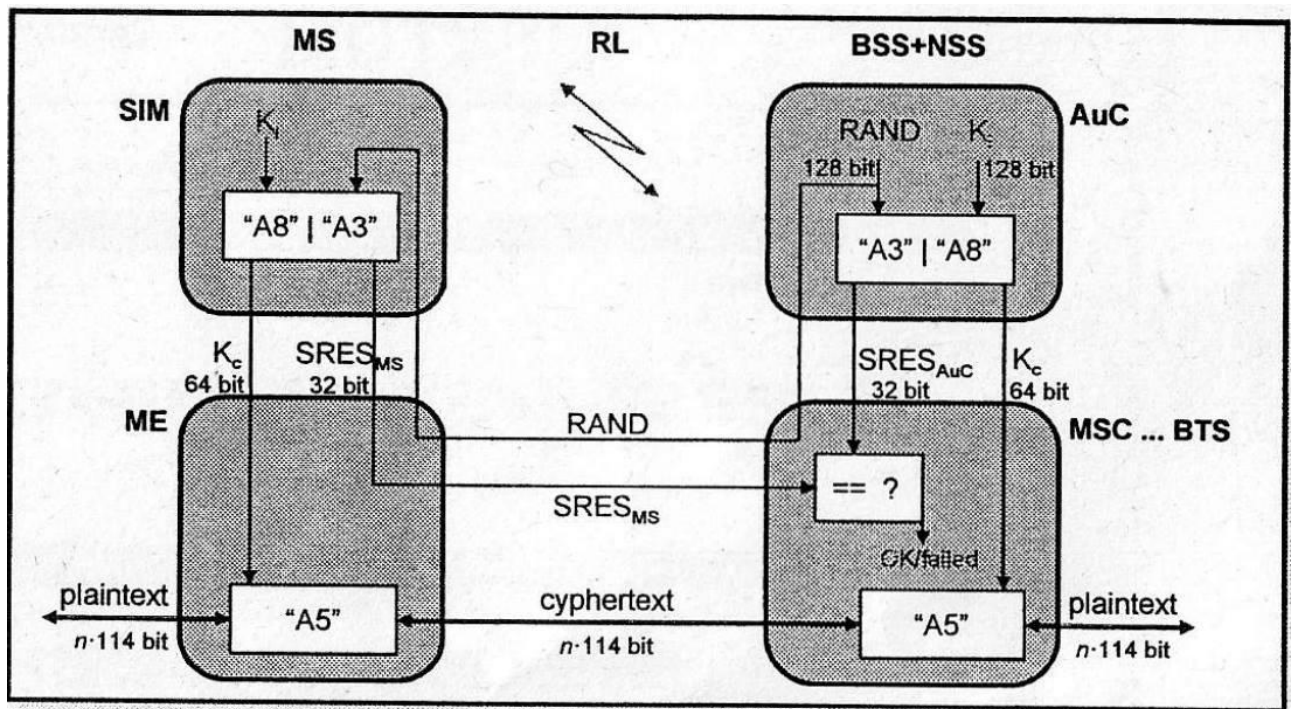
Szürke négyszögek milyen algoritmusok?

Kc? Mire használják?

A GSM-es ábrához magyarázat, megoldás : AuC ad egy véletlenszerűen generált számot, amit elküld a készüléknek. Ebből a SIM és az AuC is előállít egy 32 bites számot, A3 algoritmussal. Ezzel végez hitelesítést az MSC, hogy az Auc-tól és a készüléktől kapott 32 bites szám megegyezik-e. Ezen felül Ki-ből A8 algoritmussal Kc-t állít elő Auc és a SIM is, ebből A5 algoritmussal áll elő a beszélgetés titkosítására szolgáló 114 bites kód. Ezt a burstökben továbbított bitekkel XOR-olják össze.

Ez alapján:

A-RAND ,
B-SRES.
C-SRESMS,
alsó szürke doboz: **A5** ,
felső szürke doboz: **A8**

6. a, Előadáson elromlik az előadó mikrofonja. 2 méter távolságban az előadótól az első sorban egy mérőműszer szerint $SPL=30\text{dB}$. Körülbelül mekkora az SPL a terem végében (20 méter)?
b, Milyen tényezők befolyásolják, hogy a terem végében ülő hallgatók hallják az előadót?

a, -20 dB/dekád , tehát a 20 méterre ülő ember csak 10 dB -es hangot hall, mivel a 2 m-re ülő 30 dB -t

b, az SNR , a terem átviteli karakterisztikája is (mely f sávokat szűr ki az előadó hangjából), befolyásolják még a levegő olyan fizikai paraméterei is, amik hatással vannak a hang csillapítására, a terem akusztikája, hogy mennyire verődnek vissza a falakról a hanghullámok

Egy másik megoldás :

a, $30\text{dB}=10\log(I/I_0)$, ahol I és I_0 a vett és a referencia intenzitások..az intenzitás a távolság négyzetével fordítottan arányos, 10szeres távsnál 100-ad akkor lesz a vett I , ami ugye 20dB -es csillapodást jelent.

b, A hátsó sorokban a háttérzaj elfedési jelensége miatt megemelkedik a hallásküszöb a háttérzaj spektrumának környékén.....egy másik hogy a jelünk mire hátra ér már csak 10dB es hangnyomásszinttel rendelkezik...a Fletcher görbék teknő alakúak, azaz kb 100Hz alatti és kb 5kHz feletti tartományokban a 10dB szint el sem éri a hallásküszöbünket, azaz csak az 1kHz környéki beszédösszetevőket halljuk meg, ami nyilván halkabb lesz